

[Meta Ditzel.]

Da der ved et sygehus er ansat såvel kvindelige tjenestemænd som kvindelige funktionærer, herunder sygeplejersker og lønarbejdere, der hører ind under reglen om 14 uger, kan man ikke forbavses over, at der bliver uro blandt sygeplejerskerne, når de får at vide, at de kan få orlov i 4 uger. Deres arbejde er ofte meget krævende. De må på fødeafdelingerne kunne vejlede mødre med hensyn til forholdsregler, der er nødvendige i forbindelse med fødsel, skønt de måske ikke selv har mulighed for at følge disse regler.

Spørgsmålet om lægeerklæring er åbenbart et problem, der behandles noget forskelligt på forskellige sygehuse. I pjecen siges, at man skal kunne dokumentere sin ret til barseldagpenge i tiden forud for en fødsel ved læge- eller jordemoderattest, mens en fødselsattest eller en anmeldelse fra folkeregistret er tilstrækkelig efter fødslen. Nu vil jeg gerne spørge, om reglen da ikke også gælder for funktionærer og dermed for sygeplejersker.

Et andet usikkerhedsmoment er størrelsen af barseldagpengene. Det praktiseres visse steder sådan, at en funktionær, der får halv løn i 5 måneder, men dermed ikke når op på samme beløb som den kvinde, der får dagpenge i 14 uger, får differencen udbetalt gennem sygekassen. Men man vil gerne være helt klar over, at det er lovens mening.

Mon det ikke ville være hensigtsmæssigt, hvis man kunne få ensartede regler for hospitalerne, så det blev almindeligt, at man, som det sker nogle steder, lod sygeplejerskerne vælge imellem 5 måneder med halv løn og 2½ måned med fuld løn?

Socialministeren (Eva Gredal): I loven om børnetilskud og andre familieydelse er det fastslået, at en kvinde, der udfører lønnet arbejde for andre, under fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel er berettiget til dagpenge af samme størrelse som sygedagpenge til forsørgere efter sygeforsikringslovens ordning fra lønarbejdere. Kun kvinder, der er ansat på tjenestemandsvilkår, er undtaget fra denne regel.

Dagpengene kan ydes i 14 uger, og den enkelte kvinde har mulighed for selv at bestemme, hvordan de 14 uger skal ligge i tiden omkring fødslen. Dog kan dagpenge-

udbetalingen tidligst begynde 8 uger før fødslen.

Det er ikke en betingelse for udbetaling af barseldagpenge, at der foreligger lægeerklæring om arbejdsudygtighed. Dette gælder, uanset hvilken beskæftigelse der er tale om. Men hvis en kvinde søger dagpenge før fødslen, må hun vise dokumentation fra lægen eller jordemoderen for, at der højst er 8 uger til fødslen. Dette kan i praksis ske ved forevisning af de kort, der bruges ved de forebyggende svangerskabsundersøgelser. Hvis kvinden fortsætter sit arbejde lige til fødslen, så hun har alle 14 uger med dagpenge i behold til tiden bagefter, kan dagpengene udbetales på grundlag af en hvilken som helst dokumentation for, at fødslen har fundet sted, f. eks. en fødselsattest.

Dagpengene udgør for tiden 67 kr. 50 øre pr. dag, dog højst 80 pct. af lønnen. Hvis arbejdsgiveren betaler løn under barselhvilen, indtræder han i den ansattes krav på barseldagpenge, men kun for en så stor del af dagpengene, som svarer til den udbetalte løn. Hvis der er ydet halv løn, har arbejdsgiveren således ret til at få denne udgift dækket af dagpengene; men hvis der derefter er noget tilbage af de 67 kr. 50 øre, har kvinden selv ret til at få udbetalt den overskydende del af dagpengene.

Det er disse regler, der er gjort rede for i socialministeriets pjece om moderskabsydelse og barseldagpenge. Hvis fremstillingen giver anledning til misforståelser, vil ministeriet før udsendelsen af et nyt oplag af pjecen foretage en fornyet gennemgang af teksten med henblik på, om der kan gøres noget for at gøre pjecen tydeligere.

Socialministeriets lovgivning siger imidlertid kun, hvad en kvinde kan få udbetalt, når hun er fraværende fra sit arbejde i tiden omkring fødslen. Sociallovgivningen giver derimod ingen regler for, hvornår eller hvor længe den enkelte kvinde kan blive væk fra sin arbejdsplads, og udtaler sig derfor heller ikke om, hvorvidt nødvendigheden af fraværet skal dokumenteres ved lægeerklæring. Dette spørgsmål afhænger af de regler, der gælder for arbejdsforholdet, hvad enten det nu er reglerne i funktionærloven eller en faglig overenskomst.

Jeg kan i denne forbindelse sige, at gravide funktionærer efter funktionærloven har ret til halv løn, den såkaldte svangerskabsløn,